

039. De tale Kanaäns, goliathkickers, wyandottes, brokaten trois-pièces en de Zieke Man

1. Een glutenvrij dieet wordt aanbevolen voor diabetici en met name coeliakiepatiënten.
2. Glycine kan blauweregen zijn, maar ook het niet-optisch-actieve aminozuur in eiwitten.
3. Bij dicteeruzies is een go-between nuttig. Hoe schrijf je ook alweer god-is-doodtheologie?
4. Jij leeft godbetert als God in Frankrijk. Beware me God als jij denkt een klein godje te zijn!
5. Een verbi divini minister, een V.D.M., is een bedienaar van Gods Woord, een predikant.

6. Wist u dat blauwe godsgenade gewoon glikkruid is? Een Godsgezant is een engel, een godsgetuige is een geloofsgetuige. De Bijbeltaal, de tale Kanaäns, vraagt vaak om exegese.
7. Het verschil tussen een godskind en het Godskind is heel subtiel. Is Amerika God's own country? En zou de pax Dei, de godsvrede, nog komen? Het godswoord staat voor een Bijbeltekst.
8. Hebt u al goedemorgengezegd of gedag gezegd? Doen hoor, wie goeddoet, goed ontmoet!
9. Krijg ik van Sinterklaas, de goedheilig man, een legpuzzel, een diablo of tien dinky toys?
10. De goednieuwsshow bracht een patertje goedleven in beeld: goeiemiddag nog eris an toe!

11. Rond de Perzische en de Mexicaanse Golf – ook Golf van Mexico genoemd – liggen olieproducerende – dat wil zeggen dat ze olie produceren – golfstaten zoals Bahrein.
12. De Golfstroom kan hen die lijden aan het Golfsyndroom van de nodige warmte voorzien.
13. Zou Goliat(h) – het NBG, het Nederlands Bijbelgenootschap heeft in de nieuwste vertaling geen h – al geweten hebben van goliathkickers, -kevers, -padden, -fittings en -lori's?
14. Wat je bij zoeken op 'iere' al niet tegenkomt: cabaretière en condottiere, jardinière en gonfalonniere, hopfalderiere, passagiere, piere – in zijn dooie piere eentje –, ménière –de ziekte van Ménière –, trière – een oorlogsschip – en schoolcarrière.
15. Het bamboe gordijn (bamboegordijn) is een op het IJzeren Gordijn lijkende afscheiding in Azië.

16. Het (de) gore-tex is een waterdichte, ademende kunststof. Een gore-tex regenjas is handig bij nattigheid.
17. Goud van veertien karaat op een schaal van vierentwintig karaten is hetzelfde als goud van vijfhonderddrieëntachtig duizendsten [zn.]: de breuk veertien vierentwintigste is afgerond 0,583 [lees: nul komma vijf acht drie]. Een golddigger of gulpenduikster doet soms een gouden greep.
18. De gouden tor, de gouden vlieg, de gouden vlinder en de goudenregen waren er al in de gouden eeuw.
19. Goudglimmer heet ook wel mica of kattengoud. Op een goudizabel kun je paardrijden.
20. Is dat niet raar, een goudgulden is een zilveren florijn ter waarde van achtentwintig stuivers?

21. De Afrikaanse Goudkust is een van de vele goudkusten. Er zijn ook goudlakense fazanten, de wyandottes. De mooie goudlakense krokus is overigens afkomstig uit Zuidoost-Europa.
22. Planten kunnen dicteetechnisch hoogstandjes zijn. Denk maar aan de eschscholtzia, de efedra, het guichelheil, de azolla en de wouw.
23. In haar brokaten trois-pièces zocht zij naar goudsteen of peridot, ook wel chrysoliet of aventurinnglas genoemd.
24. Eau de goulard heet ook wel goulardwater. Is een goulashkroket wel geschikt voor een gourmand?
25. Het verschil tussen een gouverneuse en een gouvernante is heel subtiel. In de Nederlandse provincie Limburg is de gouverneur – met een zachte g – CdK, commissaris der Koningin. Dat klinkt behoorlijk deftig!

26. Het Derde Rijk was verdeeld in gouwen. Elke gouw had een gouwleider, een nazileider dus.
27. Het Ottomaanse Rijk werd in 1686 ook wel de Zieke Man genoemd. Is dat nu typisch een gevalletje van een pars pro toto?
28. Club Brugge had een zegenrijk, een gezegend, jaar: de club was zegerijk en werd ongeslagen kampioen.
29. Een graecisme is een woord naar het Grieks gevormd en dus gegraeciseerd of gehelleniseerd.

30. Het grahambrood is genoemd naar de Amerikaan Graham – niet de evangelist Billy –, die zich inzette voor voedselhervorming. Grain de lin is de naam van de vlasbloem.

31. Gramineae of gramineeën zijn graanachtige planten. Een grammenjager is een lichtgewicht trekker.

32. In hun habijten van greige, grijsachtig beige, grège, ruwe zijde, zongen zij in de bouwhoek, de greidhoek – geografisch in Friesland: de Greidhoek –, hun gregoriaanse gezangen.

33. Met Pasen kwam bij het café complet de morkakoffie uit de gewestelijke horletoet en de friandise maakte deze met gremzelisj, een bepaald pesachgebak, compleet. De koffie werd gedronken uit een tête-à-tête en dus niet uit een kop-en-schotel. Na afloop kregen de gasten Irish coffee, een pousse-cafeetje of poesje en een tiramisu'tje. Een agrariër wilde boerenkoffie en zei: 'Doe mij maar gewoon een bakkie pleur.'

Rein Leentfaar